

« DRUGS IN DE GEVANGENISSEN: EEN BLIK OP HET PENITENTIAIR DRUGBELEID »

Studiedag De Kiem 29-03-2012

Sara Van Malderen
Regionaal Coördinator Drugbeleid Gevangenissen

FOD Justitie, Directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen

0471/80.82.59

Sara.Vanmalderen@just.fgov.be

Federale Overheidsdienst **Justitie**
Service public fédéral **Justice**

Justitie. Menselijk en rechtvaardig.
Justice. Humaine et équitable.

.be

Belang penitentiair drugbeleid en opportuniteit

- ✓ Populatie +/- 11 000, in- en uitstroom/jaarbasis +/- 17 000
- ✓ 2/3 gedetineerden 'ooit' al drugs gebruikt
- ✓ 1/3 gebruikt tijdens detentie: vrnmlk cannabis, heroïne, benzo's
- ✓ Bijna 1/10 start met heroïne in de gevangenis
- ✓ Occasioneel maar ook regelmatig (problematisch) druggebruik

-
- ✓ Correlatie (problematisch) druggebruik en criminaliteit!
 - ✓ 1/3 in gevangenis tgv druggerelateerd feit
 - ✓ Gevangenis als organisatie meest geconfronteerd met druggebruikers = opportuniteit en verantwoordelijkheid
 - ✓ Detentietijd: werken aan drugproblematiek =
↓ drugs en (detentie)schade, ↑ mtsch.reïntegratie, ↓ recidive
 - ✓ Hoe concretiseren? ↓ vraag en ↓ aanbod → *integraal en geïntegreerd drugbeleid!*

Penitentiair drugbeleid: Krachtlijnen en beleidspijlers

- ✓ « *Integraal en geïntegreerd drugbeleid* »

⇒ *Preventie - Harm reduction – Hulpverlening – Veiligheid*

“Evidence-based beleid!”

- ✓ Drugbeleid intra muros ~ drugbeleid extra muros
(cf. « Federale Beleidsnota Drugs, 2001 », « IMC Drugs, 2010 », « M.O. 'Drugs gevangenis', 2006; 2009 »)
- ✓ 2009: specifiek « drugsbudget » = start beleidsvertaling praktijk

Penitentiair drugbeleid: In de praktijk

✓ Structuur:

Bevoegdheid Minister Justitie

FOD Justitie, Directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen

Regionaal Coördinator Drugbeleid Gevangenissen, Regionale Directie -
in samenwerking met DGZG

Ndl.gevangenissen

Fra.gevangenissen

Penitentiair drugbeleid: In de praktijk

- ✓ Inhoud:
- ✓ Start met monitoring van het fenomeen (cf. 2-jaarlijkse monitoring druggebruik): beleidsafstemming op realiteit
- ✓ Opleiding drugs en informatie alle personeelsgroepen:
 - ⇒ creëren draagvlak, bewustwording beleid en impact druggebruik
 - ✓ Basis opleidingspakket
 - ✓ Voortgezet opleidingpakket 'op maat' en op vraag per gevangenis

Penitentiair drugbeleid: In de praktijk

- ✓ Informatie gedetineerden, voorlichting, schadebeperking:
 - ⇒ Voorkomen en daling (problematisch) gebruik en risicogedrag
 - ✓ Gezondheid, druggerelateerde gezondheidsproblemen en risicogedrag: informatieboekje voor en door gedetineerden
 - ✓ Informatieverstrekking (neven)effecten drugs: brochures, infosessies?
 - ✓ Preventie HIV: beschikbaarheid condoom en glijmiddel
 - ✓ Preventie Hepatitis C: infocampagne risicogedrag (tatoe, piercing, IVD..)

Penitentiair drugbeleid: In de praktijk

- ✓ Drugprogramma's voor gedetineerden:
 - ⇒ Daling (problematisch) gebruik, verbetering levensdomeinen, daling recidive

- ✓ *“B.Leave” programma in Ruisselede (1995)*
- ✓ *Programma “Schakels” in Ruisselede (2009)*
- ✓ *Boule de Neige & peer support in enkele Fra.gevangenis. (2009)*
- ✓ *“Prévenez-vous”, Verviers (2010)*
- ✓ *Drugvrije afdeling “D-Side”, piloot Brugge (2009) ⇒ uitbreiding!*
- ✓ *Kortdurend Drugprogramma, piloot Brugge (2012) ⇒ uitbreiding!*
- ✓ *Substitutiebehandeling alle gevangenen (2006) ⇒ ook initiatie!*
- ✓ *“CAP “ alle gevangenen (2011)*

Penitentiair drugbeleid: In de praktijk

- ✓ Controle drugs(smokkel):
 - ⇒ daling aanbod en gerelateerde veiligheidsproblemen (cf 'drugmilieu')
 - ✓ In gevangenis: Fouillering gedetineerden en cellen
 - ✓ Aan ingang: technopreventie ontoereikend!
 - ✓ Drughonden: controle mogelijk in- en uitstroom, smokkel

Penitentiair drugbeleid: In de praktijk

- ✓ Drugbeleid slechts effectief indien integratie met hogergenoemde programma's!
 - ✓ Integratie met hulpverleningsaanbod noodzakelijk om link problematisch gebruik en recidive te doorbreken!
 - ✓ Vb. controle & hulpverlening
 - ✓ Vb. integratie verschillende drugprogramma's
- + in combinatie met evaluatie drugprogramma's ifv beleidsbijsturing
- = gedegen, evidence-based drugbeleid in de gevangenissen!

